



la informilo

ISSN: 0291-6037

informbulteno pri esperanto

bulletin bilingue d'information sur l'espéranto

eldonisto:

KULTURA ESPERANTO-FEDERACIO DE ORIENTA FRANCO

FEDERATION CULTURELLE FRANCE-EST POUR L'ESPERANTO

MAISON DES JEUNES ET DE LA CULTURE Ph. DESFORGES

27, Rue de la République, F-54000 NANCY

PCK - CCP: 1997-72 W NANCY

nouvelle série
trimestriel

2^e trimestre 1987

n° 58



abonnement

un an: 40 F

jara abono
por eksterlando:

50 FF aŭ 15 R.Koj

ANTO - FLASH... ESPERANTO - FLASH... ESPERANTO

Bar-le-Duc a accueilli le congrès annuel de la fédération France-Est d'Espéranto

BAR-LE-DUC. - En 1887, le docteur Zamenhof créait l'espéranto.

Aujourd'hui, les espérantophones sont plusieurs millions dans le monde à parler cette langue internationale de communication directe. De nombreuses manifestations marqueront tout au long de l'année cet anniversaire, tant en France qu'à l'étranger. Ce week-end, Bar-le-Duc a accueilli le congrès annuel de la fédération culturelle France-Est pour l'espéranto.

« Sur une base linguistique neutre, se comprenant les uns les autres, les peuples formeront d'un commun accord, un grand cercle familial », écrivait en 1887 le docteur Zamenhof dans une véritable profession de foi. Descartes, déjà, au 17^{ème} siècle, « osait espérer une langue universelle fort aisée à comprendre, à prononcer et à écrire ».

Seule langue internationale

« L'espéranto est à l'heure actuelle la seule et la vraie langue internationale, a réaffirmé hier le président de la fédération culturelle France-Est, Edmond Ludwig, à l'hôtel de Ville de Bar-le-Duc,

où les congressistes ont été reçus par Gérard Thiery, adjoint au maire, à l'issue de leurs travaux.

« Les espérantophones ne veulent imposer leur langue à personne. Ils désirent seulement informer et vivre la communication grâce à une langue simple, neutre, régulière, claire et expressive », a poursuivi le président fédéral. Rentable, peut-on ajouter, en cette fin de siècle qui voit se multiplier les échanges entre les peuples tant dans l'industrie qu'au sein des instances politiques internationales.

Le casse-tête des interprètes est une réalité. « L'Espéranto peut y remédier », assurent ses adeptes.



M. CANUS, président du club de Bar-le-Duc, remet à M. MANGIN, président de l'OTSI, une cassette réalisée en espéranto pour les touristes désirant visiter la Ville-Haute.

(Photo: Laurent de CRUZ)

Les congressistes ont pu assister à une soirée culturelle particulièrement riche. La Chorale "A COEUR JOIE" de Bar-le-Duc, ajoutant ainsi à son répertoire en langues étrangères déjà bien fourni un fleuron original, a interprété trois chants spécialement traduits en espéranto pour la circonstance dont "Le Vent" de Georges Brassens.

La salle réserva également une ovation amplement méritée à l'HARMONIE MUNICIPALE de FAINS-VEEL dont la prestation éclectique et de grande qualité se termina par l'hymne mondial "La Espero", tout spécialement arrangé pour le Congrès par son chef, Jean-Marie LARCELET.

Le "Théâtre Espérantiste Parisien" souleva comme à l'accoutumée des applaudissements nourris.

Mentionnons qu'une exposition installée dans le Hall de l'Hôtel-de-Ville durant une semaine avait permis aux Barisiens de s'informer objectivement et de façon détaillée sur la Langue Internationale.

UNE MEDAILLE COMMEMORATIVE EN L'HONNEUR DU DOCTEUR ZAMENHOF

Monnaie de Paris
Créateur de Trésors



Due à l'initiative de "L'Administration des Monnaies et Médailles de PARIS", l'émission de cette médaille jubilaire ne manquera pas de séduire les collectionneurs avertis. D'un diamètre de 45 mm, elle présente sur son avers un portrait du créateur de l'Espéranto d'après une photographie d'époque. Sur le revers, à partir de l'étoile espérantiste des points lumineux diffusent symboliquement la Langue Internationale, donnant naissance à une vague qui inonde d'écume et d'ondes son message d'humanité à travers les continents.

On peut se la procurer au siège de UFE, 4bis, Rue de la Cerisaie, 75004 PARIS, au prix de 94F (bronze) ou 615F (argent). Ajouter 20F pour frais de port.

EST-CE UNE "PREMIERE" EN FRANCE?

Dans le cadre du Congrès Fédéral et désireux de participer à sa façon au jubilé centenaire de la Langue Internationale, le Club d'espéranto de Bar-le-Duc a mis au point une cassette de 45 minutes, destinée aux touristes espérantophones désireux de visiter "la ville haute". Cet enregistrement a été officiellement remis au Président de l'Office de Tourisme lors de la réception officielle des congressistes à l'Hôtel-de-Ville.

Chaque visiteur intéressé, muni d'un magnétophone et d'un plan détaillé du quartier, prêtés par l'OTSI, pourra désormais se livrer en toute liberté, sous la direction d'un "guide personnalisé" parlant l'espéranto, à une promenade enrichissante dans un des quartiers "Renaissance" les plus typiques de la région lorraine.

Cette cassette s'ajoute à trois autres bandes disponibles en allemand, anglais... et japonais! La traduction du texte de base, élaboré par la Société des Lettres, a été effectuée par les membres du club qui en ont également assuré l'enregistrement.



Espéranto : Jorgos et Sylvie en route pour Varsovie

A la frontière... 29 mai 1987!

Oui, après 20 000 km en 279 journées-vélo pour ce tour d'Europe -et à raison de 2 mètres par coup de mollet!- ils quittent la France pour 5 mois.

"Ils", ce sont les cyclistes partis de CERET (Roussillon) en février pour se rendre au 72ème CONGRES UNIVERSEL D'ESPERANTO à VARSOVIE (25 juillet-1er août). Et ils n'ont pas choisi la ligne droite pour mieux rencontrer leurs semblables, citoyens européens: après la Catalogne, l'Andalousie, la Castille, Asturies et Pays Basque en mars, puis Gascogne, Limousin, Bretagne, Normandie et Paris -où ils furent accueillis à l'UNESCO le 29-, l'Est Français -ils étaient à BAR-le-DUC pour le CONGRES FEDERAL le 17 mai-, le Luxembourg, le Nord de la France... ils vont encore sillonner (par Stockholm) une dizaine de pays pour atteindre Varsovie où se tiendra donc le plus grand rassemblement d'espérantistes qui ait jamais eu lieu: on attend 8000 délégués de tous pays.

Oui, l'Espéranto, la Langue Internationale proposée en 1887 par le Docteur L.L. Zamenhof est une jeune centenaire qui se porte bien. Et c'est dans cette langue qu'ont choisi de s'exprimer nos cyclo-européens (déjà 29 participants) car aucune de leurs langues maternelles ne leur aurait permis une communication directe dans tous les pays traversés. Et quand la traduction est nécessaire c'est encore le seul réseau des Espérantistes locaux qui est utilisé pour répondre par exemple aux interviewes des journalistes et aux nombreuses questions des autorités locales qui, au nom de la population, signent leur livre d'or pour soutenir cette initiative.

Tout au long de leur parcours ils informent donc la population sur l'actualité du problème linguistique mondial. Problème? Plusieurs milliers de langues sont parlées sur la Terre, et qui comprend qui?

L'O.N.U. représentant 159 pays n'a pu se contenter des seules langues de travail -français et anglais utilisées depuis sa création; en 1967 il fallut tout traduire en espagnol et russe et, depuis 1973, c'est l'arabe et le chinois qui ont droit de cité; à quand le portugais et le japonais? Pour l'Organisation Mondiale de la Santé ce sont 60% du budget de fonctionnement qui sont engloutis dans le réseau de traduction. Et l'Europe des 12?... 9 langues de travail... quel luxe! 1992, une grande date?... Qu'en pensent les peuples?... Ils payent!... ou ils pédalent pour crier au secours!

Nos cyclistes, véritables ambassadeurs de l'Espéranto, prévoient leur retour par la Turquie (tour d'Europe oblige!) et il leur restera pour la France à sillonner le Sud-Est entre le 8 novembre (Nice), le 13 (Aix), le 28 (Grenoble) et le 5 décembre (Clermont-Ferrand) pour finir le 13 décembre à PARIS pour la fête de Zamenhof et avec aussi une fête des Droits de l'Homme.

Chaque jour indiqué, rendez-vous devant la Mairie principale, à 16h.
Contact: TOUR d'EUROPE, JORGOS, 12 Place Picasso, F-66400 CERET.

L'espéranto a cent ans... et un musée à Gray

GRAY. - L'année de son centenaire, l'espéranto se voit offrir un musée «nacia» (1) à Gray.

C'est l'oeuvre de M. Géo Junier, un ancien cheminot qui a découvert cette langue auxiliaire internationale en 1932. Séduit par les possibilités de compréhension mutuelle offertes par ce langage sans frontière, il a consacré tous ses loisirs à former des adeptes, à regrouper les espérantophones, à réunir des documents qui, sans lui, auraient pourri dans des poubelles ou stagnés dans l'oubli.

Plus de quatre mille ouvrages et des centaines de revues du monde entier figurent au nacia muzéo-espéranto. «Tintin et Milou», «Astérix», Baude-

laire et tant d'autres sont traduits dans la langue créée en 1887 à Varsovie par le médecin polonais Zamenhof.

M. Czeslaw Turzanski, consul général de Pologne, assistait à Gray à cet hommage rendu à l'oeuvre de son compatriote.

Au nacia muzéo, on apprend du proluxe et érudit Géo Junier que le Vatican, l'ONU, l'UNESCO, que la Chine et l'URSS, que les publicitaires (automobiles FIAT, etc) utilisent l'espéranto.

La preuve est là, rangée sur des rayons sans cesse actualisés.

Les ondes aussi, en Autriche par exemple, véhiculent cette expression de synthèse.

A Pékin, l'an dernier, M. Junier s'est exprimé sans difficulté avec des congressistes venus de toute la planète sous l'emblème étoilé de vert, étendard de la langue de Zamenhof.

«La langue est le signe principal d'une nationalité» affirmait Michelet.

L'espéranto est l'idiome de gens de bonne volonté.

Unique en France, le nacia muzéo est une spécificité de plus pour Gray: trois municipalités successives ne s'y sont pas trompées qui ont soutenu Géo Junier dans son action pour arriver à ce samedi de mai où M. Kohler, le maire actuel, et M. Turzanski ont coupé le ruban vert inaugural.

Bernard PICARDAT

UN EVENEMENT PHILATELIQUE POUR L'ANNEE JUBILAIRE...

Dans le cadre du 25ème "stage d'espéranto parlé" organisé sous l'égide de la Fédération Culturelle France-Est à MONTIGNY-lès-METZ les 7 et 8 novembre 1987, une importante exposition de timbres, vignettes, flammes, cartes postales, etc. sera organisée en collaboration avec le club philatélique local.

Dans le même temps, un bureau de poste temporaire fonctionnera le 7 novembre avec oblitération spéciale et vente d'enveloppes et cartes "Esperanto" 1er jour. Une flamme spécifique figurera par ailleurs sur tous les envois; elle sera apposée durant un trimestre sur tous les plis au départ de MONTIGNY. A cet effet, notre déléguée Mme NAU (6, Allée Marguerite, F-57158 Montigny s'offre, durant la même période, de servir d'intermédiaire pour acheminer toute correspondance munie au préalable d'un affranchissement correct et qui lui sera adressée sous pli cacheté.

(Voir par ailleurs le bon de commande pour réservation des plis "1er jour")

CONGRES ANNUEL DE L'UNION FRANCAISE POUR L'ESPERANTO

La plus ancienne association d'Espéranto de France a tenu son 70ème Congrès près de ST-RAPHAEL, du 5 au 9 juin 1987, dans le cadre de loisirs de La Gaillarde avec 200 participants.

CONFERENCES

Deux conférences ont été présentées aux Congressistes. Samedi matin, F. Garrigue parlait avec verve du "bandit d'honneur" Gaspard de Besse alors que le Dr ALBAULT, en sa qualité de Président de l'Académie d'Espéranto, traçait un portrait affiné du Dr Zamenhof.

SPECTACLES

La troupe de théâtre "Krizalido" a montré son éclectisme et de nouveaux acteurs au public admirateur: deux pièces de théâtre le samedi et un bouquet de nouvelles chansons par deux jeunes interprètes de talent; une soirée "variétés" le lundi.

EXCURSIONS

Ceux qui avaient besoin de détente ont pu aller voir la Rue Zamenhof à St-Raphael, flâner dans les rues de Fréjus, admirer les gorges du Verdon ou faire une promenade en mer le long de la Corniche.

CONCOURS DE PETANQUE

Pour mieux faire comprendre la Provence aux non-Provençaux, G. Cau, après présentation des règles du jeu, invitait tout le monde à une partie de pétanque dotée de nombreux prix.

EXAMENS

Nombreux ont été cette année les candidats à passer le "Certificat de Premier Degré", de 2ème degré, ainsi que l'écrit du "Certificat de Capacité" et du diplôme de "Hautes Etudes".

TABLES RONDES

Les débats ont été souvent animés autour des 6 points suivants: "relations publiques", "médiat et information", "aide à l'Afrique et au Tiers-Monde", "Enseignement et Education", "Culture" et "Services".

REUNIONS SPECIALISEES

La section Jeunes (JEFO), les enseignants "G.E.E." et les délégués de l'Universala Esperanto-Asocio ont débattu de leurs projets spécifiques.



ASSEMBLEE GENERALE

Arbitrée par le Président de la Fédération de Provence qui avait invité le Congrès, l'A.G. s'est déroulée dans une ambiance aussi active que sereine. Après que le Bureau a été reconduit dans ses fonctions.

C O M M U N I Q U É

L'Assemblée Générale de L'UNION FRANCAISE POUR L'ESPERANTO, considérant les progrès effectués par la langue internationale Espéranto depuis la première brochure -bientôt centenaire- ainsi que les progrès dans la réalisation de l'Europe depuis le traité de ROME en 1957,

= déclare que la langue ESPERANTO est prête à jouer un rôle officiel grandissant:

| dans la coopération internationale pour le développement matériel de tous pays et intellectuel de toutes cultures,

| dans la communication internationale face à la montée inexorable des difficultés posées par la juste revendication de l'égalité des langues, la diversification et la multiplication des moyens de communication,

| dans le tourisme international face à la multiplication de besoins en de nouvelles formes de tourisme sachant allier voyages et contacts divers avec les habitants,

= appelle toutes les instances à examiner, objectivement, en dehors de tous préjugés, leur rôle dans

l'information des citoyens sur le phénomène espéranto, tant dans le monde qu' en France et à marquer l'année du centenaire, véritable âge de la majorité de cette langue, par des actions concrètes, telle que la récente émission d'une médaille par l'Hôtel des Monnaies.

(note du rédacteur de "LA INFORMILO": cette page est la copie d'un exemplaire de "La Lettre de l'Espéranto", document hebdomadaire diffusé par les soins de l'UFE à toutes les agences de presse, bulletins fédéraux et autres médias impliqués dans l'information au grand public.)

FEDERATION CULTURELLE FRANCE-EST POUR L'ESPERANTO

INFORMATIONS PERMANENTES

=====

= "LA INFORMILO"

- bulletin trimestriel bilingue d'information au service de tous les militants, clubs, centres culturels espérantistes ou étrangers.

- abonnement: France 40F - autres pays 50F (ou 15 coupons-réponses internationaux disponibles dans tous les Bureaux PTT)

Chèque postal au nom de la Fédération (voir page frontale) ou chèque bancaire au nom de la Fédération à faire parvenir au trésorier: A. GROSSMANN, 5 Rue des Pyrénées, F-68390 BALDERSHEIM. A. Grossmann tient à jour le fichier d'adresses.

IMPORTANT: L'abonnement à "LA INFORMILO" est tout à fait distinct du paiement éventuel de cotisations aux associations espérantistes existantes.

- rédaction: Pol DENIS, 5 Chemin de Blamecourt, F-55000 BAR-le-DUC.

(Envoyer à cette adresse tous articles à insérer, tous comptes-rendus même succincts sur toute activité ou événement local, régional, national ou international concernant l'espéranto).

= NOS SERVICES

- cours par correspondance. Gestionnaire et coordinateur: Jean-Paul COLNOT, 15, Rue de Lavaux, 54520 F-LAXOU. JP Colnot tient à votre disposition affiches et circulaires sur le cours. (voir plus loin notre "logo" publicitaire!)

- exposition itinérante: responsable: Mme Claude NOURMONT, 2 Om Kläppchen, L-5682 DALHEIM (Luxembourg).

Ce matériel consiste en une série de 9 panneaux rigides recto-verso, 80x60cm, contenus dans une valise de bois. Poids: 35kg. Instructions de montage à l'intérieur. IMPORTANT: ces panneaux se posent verticalement (ne s'accrochent pas).

-prévoir une surface horizontale de tables de 5m linéaires minimum. Il appartient à l'utilisateur de compléter la présentation par des revues, des livres, des objets, des affiches à disposer selon l'environnement spécifique.
Expédition: en port dû (SERNAM, "Express.....") ou par l'intéressé lui-même.
(Contacter Cl. Nourmont assez tôt, ce matériel étant très demandé)

- autre matériel: A/ Bandes vidéo VHS: 1 - Le Congrès Universel de PEKIN 1986.
Couleur - 50 mn.
2 - Une expérience d'enseignement de l'espéranto au Collège de VILLEFRANCHE-sur-SAÔNE. Couleur - 15 mn.

B/ Série de diapositives sonorisées (commentaire en espéranto):
Le Congrès Universel de PEKIN 1986.

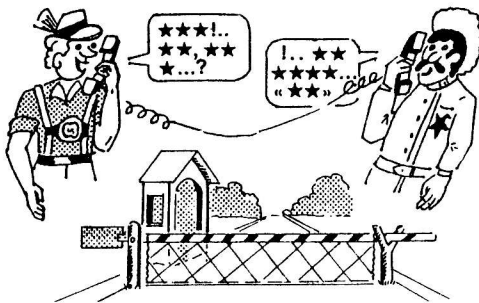
Responsable: P. DENIS (voir adresse ci-dessus). Expédition PTT.

- service de librairie. Le plus important de France sur le plan Fédéral. Catalogue régulièrement mis à jour dans "LA INFORMILO".

Responsable: Jean-Luc THIBIAS, ADRESSE DES COMMANDES: Libro-Servo, BP 23
F-54510 TOMBLAINE

(Votre facture est toujours insérée dans le paquet qui vous sera expédié)

= NOS STAGES d'ESPERANTO PARLÉ



- un stage de printemps et un stage d'automne (en fin de semaine) pour s'initier à l'espéranto ou se perfectionner dans une ambiance "tonique"!
Comprennent toujours une conférence-débat de haut niveau pour les espérantistes confirmés.

... NOTRE CONGRES FEDERAL...

accueilli chaque année dans une ville différente d'Alsace ou de Lorraine: séances de travail, tourisme... et soirée culturelle.

AL ĈIUJ FILATELISTOJ
A TOUS LES PHILATELISTES

Suite à l'information que nous faisons paraître dans notre rubrique en langue française vous trouverez ci-dessous un bon de commande à faire parvenir avec le règlement à:

Madame NAU, 6 Allée Marguerite, F-57158 MONTIGNY-lès-METZ



BON DE COMMANDE

NOM et Prénom

ADRESSE

Enveloppe illustrée "1er jour de la flamme":	8,00F x	=	F
Carte postale illustrée avec cachet du Bureau temporaire et flamme "1er jour"	: 10,00F x	=	F
frais d'envoi (non recommandé)	:		3 F
port recommandé en plus	:		F
		Total	F

————— ORIENT-FRANCA KULTURA ESPERANTO-ASOCIO —————

=====

Komitatanoj

(laù alfabeto ordo)

*Informado al la movado kaj al la ekstero

*Sr° Etienne BARRIER	35, Rue de Heimsbrunn	HOCHSTATT 68720 ILLFURTH	tel.: 89 06 04 77
Sr° Jean-Louis CLAUDEL	La Vieille Grange	88600 BRUYERES	tel.: 29 50 11 45

*Vic-prezidanto = Perkoresponda kurso

*Sr° Jean-Paul COLNOT	15, Rue de Lavaux	54520 LAXOU	
Sr° Philippe DAUTREVILLE	9, Rue Champbeauvert	88000 EPINAL	tel.: 29 82 28 95

*Libro-servo

*Sr° Roger DEGRELLE	13, Rue C. Desmoulin - BP 23	54510 TOMBLAINE	tel.:
---------------------	------------------------------	-----------------	-------

*Vic-prezidanto = Redaktoro de "LA INFORMILO"

*Sr° Pol DENIS	5, Chemin de Blamecourt	55000 BAR-le-DUC	tel.: 29 79 01 44
----------------	-------------------------	------------------	-------------------

*Kasisto

*Sr° André GROSSMANN	5, Rue des Pyrénées	68390 BALDERSHEIM	tel.: 89 45 62 89
Sr° René GUILLAUME	Ecole Pasteur	54550 PONT-SAINT-VINCENT	tel.:

*Sekretario = Eksteraj rilatoj

*Sr° Robert KUENY	11, Rue de Battenheim	BANTZENHEIM 68490 OTTMARSHEIM	tel.: 89 26 08 12
-------------------	-----------------------	-------------------------------	-------------------

*Sekretario = Vivo de la asocio

*Sin° Jacqueline LEPEIX	82, Av. Jean Jaurès	67100 STRASBOURG	tel.: 88 44 02 91
-------------------------	---------------------	------------------	-------------------

*Prezidanto

*Sr° Edmond LUDWIG	26, Route de la Schlucht	STOSSWIHR 68140 MUNSTER	tel.: 89 77 52 56
--------------------	--------------------------	-------------------------	-------------------

*Staĝoj = Informado

*Sin° Marthe NAU	6, Allée Marguerite	57158 MONTIGNY-lès-METZ	tel.: 87 62 47 51
------------------	---------------------	-------------------------	-------------------

*Junularo

*Fin° Laurence REIBEL	5, Rue Ste-Barbe	RICHWILLER 68120 PFASTATT	tel.: 89 53 65 09
-----------------------	------------------	---------------------------	-------------------

*Ekzamenoj

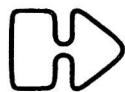
*Fin° Catherine ROUX	9, Square A. Briand	54500 VANDOEUVRE	tel.: 83 55 55 36
----------------------	---------------------	------------------	-------------------

*Libro-servo

*Sr° Jean-Luc THIBIAS	37, Rue Pierre Curie	54500 VANDOEUVRE	tel.: 83 57 89 64
-----------------------	----------------------	------------------	-------------------

=====

★★★★ **plus rapide... plus efficace...**



**NOTRE NOUVEAU COURS D'ESPERANTO
PAR CORRESPONDANCE**



- ★ un matériel MODERNE
- ★ une technique EPROUVEE
- ★ un réseau d'animateurs COMPETENTS
- ★ un savoir IMMEDIATEMENT opérationnel

C'EST LE COURS "QUATRE ÉTOILES"!

Tous renseignements à l'adresse suivante:

COURS D'ESPERANTO M.J.C. Ph. Desforges
PAR CORRESPONDANCE 27, Rue de la République
54000 NANCY

L'ESPÉRANTO AU PAYS DES TROIS-FRONTIÈRES

Le 14 février, la troisième conférence Espérantiste des Trois-Frontières a réuni à Fribourg-en-Brigau une quarantaine de participants, venus de France, d'Allemagne et de Suisse. Alors qu'un véritable mur linguistique s'élevait actuellement entre Alsace et Bade, en même temps que tombent les autres frontières, les adeptes de l'Espéranto continuent de communiquer sans le moindre problème d'une rive du Rhin à l'autre. Dans cette langue, qui l'emporte sur toutes pour la facilité et ne le cède à aucune pour la qualité de l'expression, Français et Allemands peuvent discuter en terrain neutre dans la plus parfaite égalité, sans que jamais des connaissances linguistiques insuffisantes empêchent l'un ou l'autre d'expliquer toute sa pensée.

Une radio locale avait envoyé un journaliste qui assista à tous les débats de l'après midi et accompagna le soir les congressistes à la pizzeria où les discussions se prolongèrent jusqu'à une heure avancée. Pour un esprit curieux, cette réunion offrait plus d'un intérêt, tant par l'origine des participants que par les sujets débattus : nombre d'Espérantistes le sont, en effet, pour avoir été confrontés eux-mêmes à des problèmes linguistiques et, s'ils pensent comme beaucoup de braves gens qu'avec un peu de bonne volonté tout peut s'arranger, ils estiment, ce qui est leur originalité, que cette bonne volonté doit se manifester en actions et non se borner à de simples paroles : c'est pourquoi ils ont consenti l'effort, bien minime mais nécessaire, pour apprendre l'Espéranto. Dans un couple mixte, par exemple, on dit souvent que chacun des parents doit parler aux enfants la langue qu'il connaît le mieux, afin qu'ils n'entendent pas de formes incorrectes ; mais, devant les enfants, quelle langue doivent-ils se parler entre eux ? Un couple germano-italien a résolu heureusement ce problème par l'Espéranto : les enfants, devenus rapidement trilingues, ont manifesté par la suite des aptitudes remarquables pour apprendre les langues étrangères.

Il se tenait aussi des propos qu'on n'a pas l'habitude d'entendre ou de lire, parce que la vérité n'est pas toujours à la mode. L'Espéranto se heurte aujourd'hui à une vogue, qu'on espère passagère : le racisme de clocher. Alors que la construction de l'Europe se fonde sur la libre circulation des travailleurs, on prend à la gorge l'étranger, c'est-à-dire celui qui vient de la province voisine, et l'on proclame qu'il doit non seulement apprendre la langue du pays, mais encore, dans tous ses détails, le dialecte du coin. « Mon père, raconte un des participants, était de la région de Cologne et il put obtenir un poste d'instituteur dans la Hesse ; aussitôt les braves villageois protestèrent parce qu'on leur envoyait quelqu'un qui ne connaissait pas la langue de la région. » Certains pourraient croire qu'il s'agit d'une situation dépassée, mais le renouveau des dialectes montre le contraire : « Avec l'allemand appris à l'école, se plaignait un autre, les Suisses romands ne peuvent comprendre leurs compatriotes théoriquement germanophones : ces derniers se piquent de n'employer que leurs dialectes. » Ceux qui aiment à résoudre les problèmes avec des mots ont imaginé de dire que le Hochdeutsch est la forme écrite de l'allemand et les dialectes les formes parlées ; cette réponse ne peut satisfaire les Espérantistes qui se placent toujours sur le terrain des faits : « Mon dialecte, ai-je entendu, c'est pratiquement du néerlandais, soutiendra-t-on que le néerlandais est une forme parlée de l'allemand ? »

Et, certes, ceux qui tenaient ces propos étaient souvent attachés à leurs parlers locaux dont ils apprécient la saveur ; mais, incontestablement, il y a dans la tendance actuelle une volonté malsaine de se séparer des autres pour le plaisir absurde de ne pas être compris. Rien ne peut être plus opposé à l'idéal de l'Espéranto, et l'on s'explique les réactions haineuses de certains régionalistes vis-à-vis de cette langue.

Mais cette conférence était également une réunion de travail pour les responsables d'associations : il s'agissait de célébrer dignement le centenaire de l'Espéranto qui doit avoir lieu cette année. Une exposition itinérante a été prévue : des panneaux devront répondre brièvement aux questions que pourrait se poser le visiteur curieux ; certaines demeureront évidemment sans réponse : « Combien êtes-vous d'Espérantistes ? » demandent souvent des personnes qui attendent pour y adhérer qu'il ait déjà la partie gagnée, imitant leur père entré dans la Résistance au mois d'août 1944. Avec finesse, un Espérantiste de longue date leur pose une autre question : « Combien y a-t-il de joueurs d'échecs à Strasbourg ? » Nous sommes dans un pays démocratique, et celui qui lit sérieusement un manuel d'Espéranto apprend en quelques jours les bases de la langue, mais il n'est pas tenu pour autant de se faire inscrire à la gendarmerie.

Pour éclairer au mieux les personnes cultivées, l'idéal serait bien sûr d'organiser un débat public où un adversaire de l'Espéranto, connaissant parfaitement cette langue, viendrait expliquer pourquoi il refuse d'y adhérer ; mais il se trouve qu'un tel contradicteur n'existe pas. Parmi les adversaires de l'Espéranto, on ne peut citer personne qui l'ait étudié ! Evidemment on n'est pas obligé de réfuter tout ce qui se dit, mais, quand on sait que le 8 février, au Centre Pompidou de Paris, le Dr John C. Wells, maître de conférences à l'Université de Londres et linguiste de réputation mondiale, a prononcé en Espéranto un discours sur les inconvénients de l'anglais comme langue universelle, un esprit impartial devrait penser que les haussements d'épaules de l'ignorance ne suffisent plus, et que ce sont ceux qui disent : « Je ne connais rien à l'Espéranto, mais ... » qui ne méritent pas d'être entendus.

Bernard AUNIS
Président du Centre Culturel Espérantiste
de Strasbourg

La 16/17ajn de majo okazis en BAR-le-DUC la 46a Kongreso de la Kultura Orient-Franca Esperanto Asocio.

Tuj post nia alveno ni kunvenis en granda salono de la urbo-domo, kie ni spektis "video-bendon" pri la pasinta Universala Kongreso en Ĉinio. Restis al ni ĉirkaŭ du horoj por viziti la akceptantan urbon, ĝian muzeon, multajn videndaĵojn. Ni bonŝancis, ĉar Ĝia Moŝto "Suno" bonvolis brili pro plezuro vidante nin! Piede kompreneble ni vizitis la malnovan parton de la urbo, kiu estas supre konstruita. La suprenirado al tiu urbo-parto per multaj ŝtonŝtupoj rekompencis nin de nia laceceto, ĉar ni povis ĝui panoraman vidon de la regiono ĝis vidlimo.

Kiel avidaj turistoj ni admiris plurajn konstruaĵojn de la XVIIa jarcento, kiuj ĉirkaŭas la placon "Sankta Petro", interalie la justicpalacon, malnovajn domojn, ktp, ornamitaj de mirindaj skulptaĵoj. La impona kirko, kiu datumas proksimume de la 14a jarcento estas la plej bela konstruaĵo dela urbo. La eksteraj ŝtonskulptaĵoj invitis nin eniri la sanktejon. Ene de ĝi kuŝas skulptaĵoj, la unuj pli belaj ol la aliaj! Interili troviĝas la tiel nomata "Skeleto" de Ligier-Richier, majstroverko, kiu staras supre de la tombejo de René de Chalon (1554), reĝido de Orange. Anekdoto rakontas, ke Anne de Loreno, lia vidvino, petis la faman skulptiston Ligier-Richier skulpti la forpasintan edzon, en la stato, kiel li estus tri jarojn post la morto... Do tiu verko montras, kiel oni iom post iom "skeletigiĝas"!

La vizito de la muzeo estis interesega. La plej malnova biciklo estas ekspoziciata, ankaŭ iloj kaj aĵoj, kiuj estis uzitaj ĉu dum la mezepoko, ĉu dum la XVIIa jarcento. Mencienda estas ankoraŭ la farmaniero de la regiona specialaĵo "Ribo-ĵeleo-konfitaĵo pere de beroj mane senkernigitaj"! Laboristinoj forigas do la ribo-kernetojn per anser-plumo bevele tranĉita!

Sed mi preparolu la neforgeseblan varietean vesperon, kiu okazis post la manĝo en la urba teatrejo. La ĥorgrupo "A Coeur Joie" de BAR-le-DUC regalis nin per tri kantoj -en esperanto!-... "O Sari Mares", "La Knaboj de Senneville" kaj "La Vento" de Georges Brassens. Fervore la ĉeestantoj aplaŭdis. La Teatro ESperantista el Parizo (TESPA) prezentis "La Skolto-n" en majstra interpretado. Sekvis la unua parto de la koncerto de la urba muzi-

kantaro de FAINS-VEEL, kiu ĉarmis la orelojn de la aŭskultantoj per mirinda interpreto de "His honor", "Musique aux quatre Vents"... Post la paŭzo TESPA ludis amuzan skeĉon eltirita el "La vinberoj de la Eternulo", kiu estis vigle aplaŭdita. Fine la koncerto majstre finiĝis per "Rossini's birthday party", "Comme d'habitude", "Holidays springs" kaj impona fantaziaĵo el la muzika fresko de Serge Lama, "De Bonaparte à Napoleon"... Por fini la spektaklon solene, "La Espero" grandioze so-noregis! Ĉiu spektanto estis kortuŝita... La aplaŭdoj kraketadis longe en la teatrejo pro entuziasmo!

Dimanĉe matene okazis la malfermo de la labor-kongreso. Post la bonvenaj paroloj de la Federaci-Prezidanto, E. Ludwig, la gekongresanoj raportis, kiamaniere ili agis dum la jaro por propagandi kaj konatigi Esperanton. Koncizaj raportoj estis ankoraŭ faritaj pri diversaj temoj. Je la fino de la debatoj estis donita konsilo: "Pripensu la venontajn agojn por la venonta jaro, por ke morgaŭ oni pritraktu tiujn aferojn". Finfine okazis elekto de novaj komitatanoj.

Antaŭ la dimanĉa tagmanĝo la riprezentanto de la urbestro - tiu-ĉi bedaŭrinde ne povis ĉeesti la ceremonion - invitis nin en la granda Honor-Salono de la Urbdomo; li dankis nin pro nia alveno en Bar-le-Duc. Lia parolado temis pri la estonteco de Esperanto, kiu helpas al la interpopola kompreniĝo, al la paco, ktp. Nia prezidanto donacis al li libron kaj diskon kaj oni spektis video-bendon filimitan en la kolegio de Villefranche-sur-Saône, kie grupo lernas esperanton. Nome de la urbestro oni regalis nin per mirindaj keks-specialaĵoj, kiuj tre bongustis!

Post la tagmanĝo kelkaj el ni devis foriri pro la trajnhoraro. Ankoraŭ kortuŝitaj pro la varietea vespero ili adiaŭis kasante sian emocijon kaj kunportante neforgeseblan memoraĵon.

Je la 16a okazis granda evento: la alveno de la karavanaj biciklantoj de Sr^o Jorgos, kiuj estis akceptitaj de la geesperantistoj kaj de aliaj personoj. Foririnta el Sud-Francujo ili direktiĝas bicikle tra Eŭropo ĝis Varsovio por la Universala Kongreso, propagante esperanton en ĉiu urbo, kie ili haltas. Ni gratulas ĉiujn elkore!

Sed oni ne devas forgesi la organizantojn de ĉi-tiu kongreso kaj de tiu memorinda vespero, inter ili nian ŝatatan S-r^on DENIS, kiu tiom laboris, por ke tiu kongreso sukcesu, kiu nelaceble tradukis majstre tion, kio estis dirita esperante por la ne-esperantistoj kaj inverse. Ĉiu partoprenanto de la Federacia Kongreso prezentas al li plej korajn dankojn kaj gratulojn.

Odette SCHEIDEL
(67 - BETSCHDORF)

GRAVA ATENTIGO!

En nia venonta numero (...59 - fine de septembro) vi malkovros aliĝilon por nia aŭtuna staĝo de PAROLATA ESPERANTO en MONTIGNY-lès-METZ. Ni rememorigas, ke tiu staĝo estos kupligita kun tre grava filatela evento! (Vidu aliloke!). Plie ni ĝuos elstarajn prelegojn de A. CHERPILLOD ...:"Ĝis kiu grado Esperanto estas aglutina lingvo?"... kaj "Kiu estis Ĵana d'Arko kaj kiel ŝi mortis?"...

Trafa konsilo: TUJ POST la ricevo de la septembra n^o (59) sendu nepre vian aliĝilon por la staĝo, kiu okazos la 7/8ajn de novembro!

Vi EGE simpliigos la laboron de nia sindona amikino Marthe NAU!

FINANCA RAPORTO - ORIENTFRANCA ESPERANTO-FEDERACIO - 1986 (DATO: 2/2/1987)

ENSPEZOJ FEDERACIO:

81 Federaciaj membroj	1620,00
59 UFE-membroj kun pago	922,00
3 Donacoj al Federacio	415,00
17 donacoj pro geedziĝo	5520,00
6 Vendo de materialo	199,90
2 Rentumo resp.-kupono	538,16
1 Profito UFE-Kongreso	11358,41
4 Perado de kotizoj	755,00
1 Repago libro-servo	658,00

 21716,47

ENSPEZOJ "INFORMILO"

204 Abonantoj	7261,84
2 Donacoj al "INF°"	1020,00

 8241,84

ENSPEZOJ FEDERACIO: 21716,47

ELSPEZOJ FEDERACIO: 7074,35

 PROFITO FEDERACIO: 14642,12

Havo je la 31/12/85	6165,61
PROFITO FEDERACIO	14642,12
PROFITO "INFORMILO"	-460,56

Havo je la 31 12 86 20347,17

Havo de la Federacio	20347,17
Havo de la Libro-S°	84242,40

SUME 104589,57

ELSPEZOJ FEDERACIO:

11 Sekretariaĵoj	670,15
9 Propagandoj	2998,20
3 Repago de malprofito	2512,00
1 Aĉeto de materialo	139,00
4 Perado de kotizoj	755,00

7074,35

ELSPEZOJ "INFORMILO"

1 Eldonado "Inf° 53"	2106,54	
1 Eldonado	54	1826,15
1 Eldonado	55	1632,69
1 Eldonado	56	2076,94
4 Enlandaj sendkostoj	259,08	
2 Eksterland. sendkostoj	220,00	
6 Materialo por "Inf°"	621,00	

8742,40

ENSPEZOJ "INFORMILO": 8281,84

ELSPEZOJ : 8742,40

 PROFITO "INFORMILO" -460,56

 La kasisto
 A. GROSSMANN

La financa situacio de nia federacio ege pliboniĝis, parte pro la Nacia Kongreso sed ankaŭ pro diversaj donacoj. Ĉu tio helpos al ni plimultigi nian membraron kaj la abonantaron al LA INFORMILO en 1987?

NIAJ DONACINTOJ EN 1986

Ni sincere dankas al la sekvantaj personoj, kies donacojn ni ricevis dum la kotiz-jaro 1986:

Donaco al la Federacio:

Sr° Bertrand DENIS 65,00F - S-in° ORY 165,00F

Sr° REITTER 185,00F

Donaco por "LA INFORMILO":

Sr° BERGEROT 1000,00F Sr° ZELAZNY 20,00F

FINANCA RAPORTO PRI LA LIBRO-SERVO: 1986

ENSPEZOJ

Poŝt-ĉek-konto je la 1/1/86	2224,68
Vendo de libroj	17094,60
Vendo de diskoj kaj kasedoj	1830,00
Vendo de diversajĵoj	1216,00
Repago de afranko	514,80
Repago de kovertoj	36,00
Diversaj enspezoj (donacoj tro-pagoj)	240,35
	<hr/>
	23156,43

HAVO DE LA LIBRO-SERVO (31/12/86)

Libroj	73480,00
Diskoj, kasedoj	2483,00
Poŝtkartoj	2032,00
Esperantaĵoj diversaj	1010,00
Poŝtmarkoj	270,70
Ŝuldoj al la L ^o -S ^o	739,60
Poŝt-ĉek-konto	4227,10
	<hr/>
	84242,40
Ŝuldo al la Federacio	-1242,00
	<hr/>
	= 83000,40

ELSPEZOJ

Aĉeto de libroj	14538,32
Aĉeto de diskoj, kasedoj	1133,68
Aĉeto de esperantaĵoj	315,20
Mandat-, dogan-, ŝanĝ-, kontrol-kostoj	580,10
Aĉeto de poŝtmarkoj	922,40
Diversaj aĉetoj	108,43
Malpliigo de ŝuldo al la F ^o	658,00
Ne-pagitaĵoj de klientoj	73,20
Ŝuldoj de klientoj	600,00
Poŝt-ĉek-konto (31/12/86)	4227,10
	<hr/>
	23156,43

REZULTO DE LA JARO

Havo je la 1/1/86	77882,98
Profito	+ 5117,42
	<hr/>
Havo je la 31/12/86	= 83000,40

PERKORESPONDA KURSO

El 66 komunikoj senditaj al la gazetaro regiona almenaŭ 35 aperis. Jen do kiel la regionaj gazetoj enpresas niajn informojn:

"Le Républicain Lorrain" (Metz) enpresis 7 komunikojn, "Les Affiches-Moniteur" (Strasbourg) kaj "L'Union" (Reims) aperigis po 5. "L'Est Rép." (Nancy), "Les affiches de la Haute-Saône (Lure) kaj "L'Alsace" (Mulhouse) aperigis po 4 (sed "L'Alsace" ĝenerale enpresas tiel resume, ke la efiko estas nula). "Les Dernières Nouvelles d'Alsace" (Strasbourg) aperigis 3 (ankaŭ resumitaj). "La Haute-Marne Libérée" (Chaumont) 2, "La Liberté de l'Est" (Épinal) 1. Nur 1 gazeto ("L'Echo des Vosges" en Gérardmer) nenion enpresis ĉi-jare. Do, tiel ni konas niajn amikojn...

Venis ĝis nun 90 informpetojn. Mi indikas, laŭ la departementoj, 2 ciferojn: la 1a montras la nombron de informpetoj, la 2a la nombron de aliĝintoj: 57 (24-7) - 54 (12-4) - 68 (11-5) - 51 (11-5) - 88 (9-4) 52 (5-3) - 67 (4-3) - 70 (3-2) - 55 (0) - cetera Francio kaj eksterlando (10-2).

Aliĝis do 35 gelernantoj (se vi adiciis la ĉi-suprajn ciferojn, vi ja scias tion!)

En la lasta "INFORMILO" ni jam anoncis, ke 2 ĉi-jaraj gelernantoj finlernis "Metodon 11": Sr^o DERUELLE (54360 BLAINVILLE) gvidita de Sr^o GREINER kaj Sr^o DEMAI (68093 Mulhouse) gvidita de Sr^o Grossmann. Nun Sr^o Deruelle ankaŭ finlernis "M12" kaj daŭre lernas. Finlernis nun "M11" 6 pliaj personoj: Sin^o Florence HELLA (kiun mi gvidis en Nancy), Sin^o Monique THIEBAUD (70290 Champagny) gvidita de Sin^o Busser, Fin^o Denise PERROCHAUD (54510 Art-sur-Meurthe) gvidita de Sr^o Greiner, Sin^o Evelyne DIDELOT (88000 Épinal) gvidita de Fin^o Roux, Sr^o Marcel CRANCE (52500 Fayl-Billot) kaj Sin^o Camille VANDERBISTE (51210 Vauchamps) gviditaj de Sr^o Degrelle.

El 6 finlenintoj de "M11", 4 ĝis nun aliĝis al M12. Kompreneble pluraj aliaj gelernantoj plulernas sian M11. Verdire aliaj ne plu donas vivsignon kaj kelkaj eĉ ne sendis taskon. Por kompletigi tiujn informojn mi ankaŭ diru, ke 14a lernanto (el 39) de la antaŭa jaro finlernis M11 (Sr^o Jean-Roger CHASLE, 22650 Ploubalay, gvidita de Sr^o Greiner Gratulojn al ĉiuj finlernintoj!

Lastjare nur 31 aliĝintoj al M11 (el 39) mendis la kasedon. Ĉi-jare ĉiuj aliĝintoj, sen unu sola escepto, mendis ĝin!

Jean-Paul COLNOT

LA "TRILANDA RENKONTIĜO" EN FREJBURGO

Jen alia renkontiĝo al kiu la grupo de Mulhouse estis invitita kaj kiu okazis la 14an de februaro 1987 en Frejburgo (Fribourg).

La urba E°-grupo proponis allogan kaj varian programon, kiu komenciĝis per komuna kafo kaj multaj diversaj kaj bongustaj kukoj.

Temis ankaŭ pri amasa renkontiĝo, ĉar partoprenis ĝin proksimume 40 homoj, inter ili kelkaj junuloj.

Ek de la dek-kvina horo komenciĝis alia parto de la programo, kiu konsistis el diversaj temoj: laborkunsido pri jubileaj aktivadoj (komuna ekspozicio) = konversacia rondo = novaj ludoj.

De la grupo de Mulhouse 4 personoj elektis la "konversacian rondon". Mi-mem estis inter ili, ĉar mi havis intereson aŭskulti la certe interesan debaton. Temis pri la problemo: "Kiaj rimedoj por la Paco en la Mondo"? Nur la diskuton mi ne partoprenis pro manko de lerteco kaj flueco en la parolado de la internacia lingvo. Cetere la Francoj ĝenerale estis relative neparolemaj dum la konversacio... sed tamen atentemaj, ĉar ili sekvis la tutan debaton kun granda intereso. La konversacio estis vivanta dum la tuta daŭro, des pli ke la partoprenantoj estis diversnaciaj: Germanoj, Svisoj, Italino, Francoj... kaj eĉ Dano. Tiamaniere, la diskuto ne estis teda, ĉar temis ne nur pri la problemoj en Germanio, sed ankaŭ pri tiuj en la 4 aliaj reprezentitaj landoj. Post mallonga paŭzo, kiu ebligis konatiĝi iomete unu kun la alia, la debato daŭris kun la sama vigleco kiel antaŭe, kaj tiel ĝis la dek-oka.

Estis ja la horo tre atendita de preskaŭ ĉiuj partoprenantoj laŭ la sama ĉeesto; tiam komenciĝis la lumbild-prelego pri la Universala Kongreso en PEKINO, prezentita de Sr° Rentschler, tre lerta kaj tre vigla esperantisto germana. Li havis la afablecon prezenti al ni detale kaj klare sian certe neforgeseblan vojaĝon de Ruslando ĝis Ĉinio, tra Mongolio per la fama "Trans-siberia Trajno", kaj ankaŭ sian restadon en Ĉinio. Dekoj da mirinde belaj bildoj pasis antaŭ niaj okuloj (!) kaj kiam oni enŝaltis la lumon, ĉiuj estis tiritaj el tiu unu-hora revado...

Estis ankaŭ la lasta grava punkto de tiu tre agrabla programo, ĉar poste oni atendis la partoprenantojn ĉe la apuda picejo. La tuta aranĝo okazis en la kutima kunvenejo de la loka grupo kiel ĉiulunde vespere. Ni ankaŭ finis en amika etoso tiun "vesperon" en apuda kaj agrabla picejo.

Dankon pro la invito al tiu agrabla tago kaj gratulojn al la tuta grupo pro la tre bona organizo de tiu simpatia renkontiĝo.

Laurence REIBEL

HAGONDANGE

Okaze de la alveno en HAGONDANGE, kie momente ne ekzistas E°-grupo, de la esperantistaj biciklantoj, estis informitaj la loka agentejo de "Républicain Lorrain", kiu ricevis abundan dokumentadon, la urbestro kaj la loĝantoj de Strato ZAMENHOF. La 18an de majo, depono -pli ĝuste dirite alkroĉiĝo- de bukedo ĉe la angulo de "Rue du Dr Zamenhof" malantaŭ la urbdomo, en ĉeesto de lokaj esperantistoj kaj de pluraj reprezentantoj de la urbestraro, kiuj poste invitis la partoprenantojn al honorvino. "Le Républicain Lorrain" ne nur fotis sed longe intervjuis la biciklantojn (post antaŭanonco) kaj raportis.

Jen la informslipo, kiu estis sisteme ŝovita en ĉiun leterkeston de la loĝantoj de la Strato Zamenhof:

Chers habitants de la Rue du Docteur Zamenhof,

Pourquoi y a-t-il aujourd' hui un bouquet de fleurs près du nom de votre rue?

C'est que l'invention du Dr Zamenhof, la langue internationale espéranto, fête cette année son centenaire.

A cette occasion quelques jeunesespérantistes ont décidé de faire le tour d'Europe à vélo. Partis du Sud de la France, ils se sont rendus en Espagne et en Suisse et ils sont aujourd' hui dans votre ville. Mieux faire connaître la plus facile des langues vivantes, l'espéranto... tel est leur but. Et leur périple qui doit les mener en Suède, en Pologne, en Turquie... est l'occasion de pratiquer la langue du Dr Zamenhof avec les jeunes espérantistes qu'ils rencontrent aux différentes étapes.

Si vous désirez de plus amples informations, vous pouvez contacter le Club d'Espéranto du Lycée Charlemagne, 17 Av. Clémenceau, 57100 THIONVILLE. Vous pouvez également renvoyer à la même adresse le document joint ("1er rendez-vous").

Nia 2a-grada kurso plu funkciis 2-foje monate ĝis la 10a de junio. Same pri nia kunveno, kun kurso prepare al "Kapableco", kiu okazis unufoje monate ĝis la 17a de junio.

Ni jam planis nian agadon por la aŭtuno kaj la centjariĝo de Esperanto: ni prezentos la belan ekspozicion amezprizorgitan de P. Denis en Socia Centro "Henri Bazin" de la 14a ĝis 21a de septembro, en la Granda Halo de la Urbodomo de NANCY de la 21a ĝis la 28a de septembro kaj fine en la Junuldomo Philippe Desforges de la 28a de septembro ĝis la 5a de oktobro. La vesperaj kursoj rekomenciĝos nur la merkredon 14an de oktobro (post reveno de la universitataj studentoj) je la 20a30; alia kurso povos funkcii je la 18a horo, se interesatoj enskribiĝos! Ni planas eldoni 3000 flugfoliojn por akompani nian kampanjon.

La 14an de aprilo, 70a datreveno de la morto de Dr° Zamenhof, la regiona radio-stacio "RADIO-FRANCE-NANCY" dediĉis ludon -kiu okazas ĉiutage de la 11a30 ĝis la 12a30- al la temo ESPERANTO. La celo de la ludo, animita de la ĵurnalistino Marianne Bernède, estis trovi, danke al telefona helpo de radio-aŭskultantoj (kiuj povis ricevi pro la efiko de sia helpo diversajn premiojn) kelkajn esperantistojn kaj intervjui ilin pri Esperanto, la vivo de Zamenhof, la agado por E°, ktp. Por konservi al la ludo la freŝecon de natenditeco neniu esperantisto estis kompreneble informita. Aŭskultantoj de Nancy direktis la ĵurnalistinon al la Junuldomo Ph. Desforges, kaj el tie oni vane provis trafi min telefone ĝis la 12a15... Tiam mi revenis hejmen el mia laborejo kaj konsentis respondi tuj al intervjuo, kiu devis nepre finiĝi je la 12a30 por la fino de la elsendo! Nur poste mi eksciis, ke la elsendo fakte daŭris unu horon, kun inter aliaj, longa intervjuo de la kuratoro de la Esperanto-Muzeo en GRAY, Geo JURNIER.

Mi petis, ĉu eblas ricevi kasedon kun kopio de la elsendo sed oni respondis... "Ne eblas, ni ne kopiis la elsendon. Tio estis ebla, kondiĉe, ke vi petu tion antaŭe!"...

Marianne Bernède promesis dediĉi alian elsendon al Esperanto okaze de la ekspozicioj planitaj por aŭtuno.

Jean-Paul COLNOT

GERARDMER

Esperanto ĉiam vivas en Gerardmer!

La 6 geamikoj, kiuj helpis la LKK-anojn por prepari la Nacian Kongreson serioze partoprenas kurson per "Metodo 12". La kurso komenciĝis en oktobro kaj estas gvidata de Robert COLIN. Ĝi okazas en la kulturdomo merkrede, de 14h30 ĝis 16h30. Je la fino de ĉiu kunsido oni legas kelkajn paĝojn el esperanta romano.

La kurso estas fako de la "Maison de la Culture et des Loisirs" kaj oni mencias ĝin en gazetoj, afiŝoj kaj raporto de la ĝenerala kunveno.

krome, ankaŭ Michèle LAMBERT hejme instruas la-gradan kurson per "Metodo 11" por 4 komencantaj plenaĝuloj.

13 libroj kaj diversaj revuoj estas la kerno de kreskiĝonta esperanta biblioteko.

MALFERMITA LETERO AL MIAJ FRANCAJ GEAMIKOJ...

De tempo al tempo, dank' al la afableco de francaj gesamideanoj, mi ricevas la bulleton "La Informilo" kaj tiel mi ekscias novaĵojn pri la Esperanto-movado en via regiono kaj pri la laboro de la Kultura Esperanto-Federacio en Orienta Francio.

La pasintan aŭtunon mi vojaĝis al Hispanio kaj mi havis la feliĉan eblecon partopreni tre interesan aranĝon, organizita de esperantistoj en urbo Avignon. Nun mi volus pere de la paĝoj de via bulletono esprimi miajn impresojn kaj opinion pri tiu aranĝo. Ebligis kaj realigis mian partoprenon la ĉefa organizanto S-ro André Gente, sekve de la rekomendo de S-ro Roger Colney.

Mi estis invitita ĉeesti la 3an Rodanan Esperanto-rendevuon, organizita de "Societo Yvonne Martinot" /franca filio de "Literatura Foiro-Kooperativo" / kaj de Vaŭkluzia E°-Grupo. Tiel mi per unua fojo sekvis la laboron de renkontiĝoj, jam sufiĉe bone konataj en Esperantujo. Ĉeestis Francoj, itala grupo el la urbo Chiavari kaj kelkaj alilandanoj. Ni ĉiuj estis akceptitaj afable. La gastigantoj certigis por ni bonegajn restadon diĉojn. Dispartigitaj en kelkaj laborgrupoj, laŭ la lingva kapableco, ni utiligis la horojn sabate posttagmeze kaj dimanĉe antaŭtagmeze. Dum la ripozpaŭzoj ni povis interkonatiĝi, babilu, ŝanĝi opiniojn kaj rigardi la riĉan libroservon. Mi-mem partoprenis la laboron de la grupo, en kiu S-ro Giorgio Siefer per sia prelego prezentis la evoluon de la Esperanto-literaturo. Tagmeze kaj vespere ni povis daŭrigi la konversaciojn kaj la babiladon ĉe abundaj manĝotabloj, en agraba bonhumora etoso. Vere, neforgeseblaj restos tiuj kelkaj vesperoj!... Ni kantis, ĵercis. La unuan vesperon S-anino Simonne Ulm prelegis per diapozitivoj pri "Mikelangelo kiel skulptisto". La alian, S-ro Formaggio /itala samideano/ ĝojigis nin per diapozitivoj pri Italio.

Ne mankis en la programo arta prezento. Tiel, ni ĝuis la spektaklon de la profesia aktoro André Morel, tute nova esperantisto, kiu majstre prezentis la verkon "Kandid" de Voltaire, tradukita en Esperanto de Lanti. Mi miris la kapablecon kaj la

talenton de tiu aktoro, kiu mem reĝisoris, parke-re lernis la enhavon kaj lerte, en daŭro de pli ol 2 horoj, ludis la teatraĵon en pura Esperanto kun perfekta prononco, ĉe la akompano de bela muziko!...

Fine, kiel krono al ĉio, la francaj geamikoj surprizigis nin, la alilandanojn, per belaj ekskursoj al najbaraj urboj kaj lokoj. Tiel ni povis konatiĝi kun granda parto de la Sud-Franca regiono. Entuziasme la senlaca s-anino Simonne gvidis nin tra la stratoj de Avignon, rakontis pri la urba historio, pri ĝiaj monumentoj kaj ri markindaĵoj. La vizito en la urbo Arles restos memorinda pro la vizito de la katedralo. Survoje ni vidis multajn interesajn restaĵojn de la pasinteco. Vizitante urbon Nîmes ni restis ĉe urbaj gesamideanoj, kiuj havis kunvenon kaj kurson.

Kompreneble mi ne kapablos priskribi ĉion, kion mi travivis kaj kio impresis min dum tiuj tagoj. Tamen restas firme en mia animo la bonkoreco la afableco de la homoj, kiuj akceptis kaj gastigis nin. Mi volus substreki mian admiron de la energio kaj de la forto de la Esperanto-ŝajro en la horoj de familio GENTÉ!

Per mia "malfermita letero" mi esprimas mian tuthoran dankon pri la bela aranĝo organizita tiel sindone de la esperantistoj en urbo Avignon.

SOFIA, 1987
Bulgario

Lilija Pavlova Koleva
Bulev. Cvetko Radojnov n° 10-2°
SOFIA 1527 BULGARIA





MONDHEJMO

EKOLOGIA CENTRO INTERNACIA
kun Esperanto kiel oficiala lingvo

*Mi ne volas florojn sur mia tombo
aŭ en iu ajn imaga paradizo,
sed dum mia vivo
kaj sur nia planedo.*

Justo

Same kiel Justo, ni ne volas atendi ĝis nia morto por havi florojn, nek deziras vivi ĉiam en nehumanaj kondiĉoj. Tial ni serĉas gesamideanojn, kiuj kune kun ni volas konstrui aŭ subteni ekologian hejmon internacian.

Por atingi tiun celon ni fondis asocion, kies statuto aperas ĉi tie.

La bazaj principoj de nia projekto estas jenaj:

- Ekologio staras antaŭ financa profito; t.e. naturo estas pli grava ol mono.
- En MH (=Mondhejmo) regas frateco, amo kaj racio. Ni ne volas esti ŝajne feliĉaj je la kosto de aliaj, sed vere feliĉaj kune kun niaj gesamideanoj. Ni estu pacemaj, amemaj kaj amindaj.
- Ni penos eviti la maljustojn, kiujn kutime suferas virinoj, kaj ni aspiras disdoni la taskojn kaj decidrajtojn ĉiam egale inter viroj kaj virinoj.
- Interne de nia tereno ni ne funkciigos poluciantajn kaj bruajn motorojn. Esceptoj, nur kiam ili ne estos eviteblaj.
- Ni klopodos utiligi senpoluciajn energifontojn kiel sun- kaj ventenergien.
- Fumi en MH ni rigardas kiel mankon de konsidero al la kunloĝantoj, kontribuojn al aermalpurigado kaj damaĝan ekzemplon por la infanoj.
- Konsciente, ke nuntempe ne ekzistas pli taŭga lingvo ol Esperanto por ludi la rolon de mondlingvo, ni konsideras Esperanton kiel nian oficialan lingvon, instruos ĝin regule kaj subtenos ties disvastigon interalie per kulturaj aranĝoj, ankaŭ por infanoj.

Por subteni finance MH-n povas ekzisti du enspezofontoj: luigado de ĉambroj kaj parceloj, kaj kontribuo de mecenatoj, verduloj kaj pensiuloj, kiuj volas logi ĉe ni por longa tempo aŭ por ĉiam.

La kapitalo de la asocio konsistas el la aliĝkotiĝoj kaj seninterrezaj pruntedonoj. La unua kotizpago validas kiel aliĝdeklaro. Minimuma aliĝkotiĝo kiel plena membro: 300 ff. Ĝis de niaj administraj ebloj, ni akceptas ankaŭ alispecajn kotizkontribuojn (laboron en MH, librojn k.s.) ekvivalentajn al la mona kotizpago. Ĉiu membro ricevos kvitancon pri sia pago, kaj minimume 1 fojon jare raporton pri la evoluo kaj financa situacio de nia asocio.

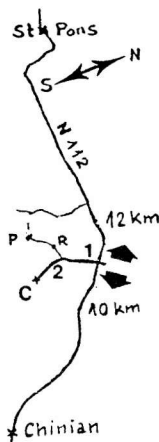
Ni ĵus finaranĝis la aĉeton de 3 dometoj en ruina stato kaj 3.000 m² da tereno - parte konstruebla - en la preskaŭ forlasita vilaĝo Cauduro (koduró), 40 km okcidente de Béziers (Sudfrancio), inter la urbetoj Saint-Pons kaj Saint-Chinian.

La jara kotizo estas 30 ff, pagebla en por vi pli konvena maniero: okaze de vizito al MH, per ĝiro aŭ alimaniere. La unuan jaron ĝi estas entenata en la aliĝkotiĝo. Per la jaraj kotizoj la estraro intencas kovri la kurantajn elspezojn por informado, propagando, administrado. Por depreni monon el nia asocia ŝparkonto necesas komuna subskribo de du estraranoj.

Por simpatiantoj, kiuj pro financaj aŭ aliaj kialoj ankoraŭ ne volas esti plenaj membroj, estas la eblo aliĝi kiel membro apoganta pagante nur 60 ff inkluzive de la unua jara kotizo. Membroj apogantaj rajtas uzi MH same kiel plenaj membroj, sed ili ne havas decidpovon pri asociaj aferoj, kiel ekzemple la elekto de la estraro. Pagante la diferencan inter 60 ff kaj la plena aliĝkotiĝo, membroj apogantaj povas ĉiutage iĝi plenaj membroj.

Por prunteprenita mono nia asocio ne povas pagi interezojn; tamen, por kompensi ilin, la pruntedonant/in/oj de mono al Mondhejmo rajtas uzi ties instalaĵojn sen kontribui per taga kotizo, ĉiujare dum tiom da tagoj, kiom estas ekvivalento al la ne-ricevitaj jaraj interezoj ĉe franca banko. Ekzemplo: se la taga kotizo estus 20 ff, kaj pruntedonant/in/o ricevus de franca banko 600 ff jare, li/ŝi rajtus loĝi senpage ĉe MH dum 30 tagoj ĉiujare. Ĉiun trian jaron post la pruntedonado, la estraro esploros la eblon redoni la prunteprenitan monon kaj sendos raporton ĉi-rilate al la pruntedonint/in/oj.

Estraro kaj adresoj:
prezidantino: Nicole PAIROUX / Rue Saint-Luc 35 / B-5004 Namur
sekretario : Akiles SANZ / Hafenplatz 6, Ap.206 / D-1000 Berlin 61
kasistino : Catherine SAMAIN / 9 av. de Verdun/F-60200 Compiègne.
Poŝtkonto: PARIS 21 747 70 L / MONDHEJMO - CTRE ECO INTER
9 av. de Verdun / F-60200 Compiègne.



- 1 D 179 → Pardailhan (P)
2 D 179E → Cauduro (C)
Béziers → N112

STATUTO

- 1- La subskribintoj fondis asocion laŭ la franca leĝo de 1-7-1901.
- 2- Ĝi havas la nomon "Mondhejmo - Ekologia Centro Internacia".
- 3- Celoj: 1) Starigi hejmon en Francio por ekologiaj konsiantaj homoj el ĉiuj landoj.
2) Uzi Esperanton kiel oficialan lingvon de la asocio por la kono, ke nuntempe ne ekzistas pli taŭga lingvo por la internaciaj rilatoj.
3) Organizi kulturajn aranĝojn kaj pri Esperanto kaj pri la ekologia scienco, same kiel pri ties aplikoj favore al la internacia kompreniĝo.
- 4- Ĝia provizora sidejo estas ĉe Catherine SAMAIN / 9 avenue de Verdun / F-60200 Compiègne
- 5- Povas esti membro ĉiu persono, ankaŭ ne-esperantistoj, kiu akceptas ĉi tiun statuton kaj pagas la kotizon.
- 6- La servoj de la asocio estas rezervataj al ties membroj.
- 7- La asocio estas administrata de estraro konsistanta el prezident(in)o, sekretari(in)o kaj kasist(in)o. Ĝis la unua elekto, la estraro konsistas el la subskribintaj membroj. Ĉiujare dum la unua trimestro, oni elektos novan estraron per letera sekreta voĉdonado.
- 8- La enspezoj de la asocio konsistas - krom eblaj donacoj kaj subvencioj - el la aliĝkotiĝoj kaj la jaraj kotizoj.
- 9- Interna regularo fiksas la kvanton de la jaraj kotizoj kaj la aliĝkotiĝo.
- 10- Por modifi la statuton aŭ por likvidi la asocion necesas la plimulto de du trionoj, konstatita per letera sekreta referendumo. En okazo de likvido, ĝiaj posedaĵoj estas atribuataj al simila asocio, aŭ - ĉe manko de tiu ĉi - dividita; duone inter unu ekologia kaj unu Esperanta asocio, kiu, estas determinataj de la membroj per simpla plimulto en letera sekreta baloto.

Compiègne, la 28-a de marto 1986.

Prezidantino: Catherine SAMAIN
Sekretario kaj Kasisto: Akiles SANZ

Esperantistaj kongresoj kaj renkontiĝoj



moi! j'aime parler¹⁵
esperanto...
alors, je participe!..

ankaŭ notenda:

Staĝoj de la "KVINPETALO", Route de Civaux, F-86410 BOURESSE:

Julio 10/15a Formado de recenzantoj. Recenzo-arto per studo de literaturaj verkoj.
Gvidos: Ed. BORSBOOM

23/28a Jurnalisma grafiko.
Gvidos: Perla MARTINELLI

30a de julio/4a de aŭg° Historio de la E°-komunumo; preparado al la parto de PEDAGOGIA ATESTO kaj ALTAJ STUDOJ.
Gvidos: Giorgio SILFER

Aŭgusto 6a/11a Formado de radiofoniaj aktoroj.
Gvidos: Giorgio SILFER

11a/16a de septembro Stud-, ripoz-, kaj turism-staĝo.

(petu tuj aliĝilojn ĉe Suzanne BOUROT, rue Morel-Payen F-10000 TROYES)

10|17ajn de aŭgusto Granda Internacia Junulara Renkontiĝo en CREON (25 km de BORDEAUX)
Inf.: Gilles LAFITTE, Clairière des Aubiers, entrée 7, app.235 F-33300 BORDEAUX

7a^a kaj 8a^a de novembro 1987: 25A STAĜO DE PAROLATA ESPERANTO
MONTIGNY-lès-METZ



4-gradaj kursoj! = Elstaraj debat-prelegoj kun partopreno de A. CHERPILLOD, lingvitikisto!

ALIĜILO en nia venonta n° (59)

4/6ajn de decembro 30a KULTUR-SEMAJN-FINO de SEL
Prelegos Dr° LAPENNA!
Inf.: SEL, Schulstraße 30,
D-6601 SAARBRÜCKEN-SCHEIDT

KAJ DUM LA TUTA JARO...

ELSTARAJ STAĜOJ KAJ KULTUR-FERI-SEMAJNOJ

EN... KULTURA CENTRO ESPERANTISTA
DE LA CHAUX-DE-FONDS (SVISLANDO)

Petu tre detalan programon 1987 al

K.C.E., PF 771, Postiers 27, CH-2301 LA CHAUX-de-FONDS.

"Tiu, kiu nur unu fojon vizitis K.C.E. ne povos ne reveni!..."

- Li, ŝi, mi... ni ĉiuj!-



? U distra anĝelo



	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

1 El kio oni forprenis grasajon. 2 edikto (r) - venena substanco (r) - metalo (r) - ne akompanata (r)
 3 Parto de ŝipo - aloj (r) - interjekcio. 4 Por meti fojn (r) ekz. (r) - ujo - sufikso - pronomo.
 5 Ebena limiganta volumenaĵon (r) - kardinala punkto (r) - ne preni. 6 Posesiva - sammezura - simio (r). 7 Por silentigi - proprio de l' homo - konsumi - preni aŭ doni (r). 8 unuo de laboro - specio de prunuso (r) - granda ŝtono (r). 9 Eble juvelo (r) - manĝebla aŭ venena (r) - sufikso.
 10 Por enigi en specialan truon (r) - seĝo. 11 Sekvu la rektan! - neeviteble - senvosta vertebrulo

(r). 12 Movigi - gemo - superhoma estaĵo (r).

VERTIKALE 1 El puto ekz. (r) - pronomo. 2 Prepozicio - brila strio (r) - kolerigi (r) - abonnumero 79. 3 Pilotfiŝo (r) - granito (r). 4 Mara herbo - nano (r). 5 Palmo (r) - pronomo - tio taŭgas. 6 Nedefinita tempo - instigi (r) - malgranda parto (r). 7 Li parolas per gestoj - por borderi - aerfeo - interjekcio. 8 Pronomo - damaĝe rando refaldita (r). 9 Malgranda hajlo (r) - nitrogeno (r) - ĝeni. 10 Kiu rilatas al grava nervo (r) - monero. 11 Pura sono - Diino de la luno (r) - maldika metalaĵo (r). 12 Sugesti - malgranda ŝipo - post li.

Pere de la ĉi-subaj alfabete ordigitaj "silaboj", malkovru la vortojn, kies difino troviĝas dekstre. La du krucumitaj kolumnoj, vertikale legataj, elformas proverbon.

aro at be ei en eo er fri gio in in ino io kl ko ko ksi la la le mi na ne nio no nu ob om
 op op po ra re si sme so ta ti to uz ves

- | | | |
|----|---------------|-------------------|
| 1 | + - - + - | laborejo |
| 2 | + - - + - - | religiulo |
| 3 | + - - + - - - | komponisto |
| 4 | + - - + | sin submeti |
| 5 | + - - + - - - | malsano |
| 6 | + - - + - - | giganto |
| 7 | + - - + - - - | vortaro |
| 8 | + - - + - - | okuldifekto |
| 9 | + - - + - - - | bonzorgi monon |
| 10 | + - - + - - - | ne mankas al vi! |
| 11 | + - - + - - - | nord-lando |
| 12 | + - - + - | marbesto |
| 13 | + - - + - - | tirane premege |
| 14 | + - - + - - | ĉelocentro |
| 15 | + - - + | por plumskribanto |



"I MUST WARN YOU! - I DO ESPERANTOI!"
 (PUNCH - APRIL 1 - 87)

SOLVOJ DE LA LASTAJ ENIGMOJ (n°57)

Krucvort-enigmo: ekvinokso ŝer ventoli amelo oper ĉant erin ruinig enig istmo rano fid
 mirind koraci otari rimen uf ĝeni gagat agi ilin trui sol reag ur oranĝo
 aneto etil oaz fulg at okaza

"Silab"-enigmo: "Kontentigi ĉiujn eĉ anĝelo ne povas!"